

KOROŠEČ

Uredništvo in upravništvo v Velikovcu.

List izhaja vsako sredo na štirih in vsako soboto na dveh straneh.

Naročnina znaša: celoletno 12 K, polletno 6 K, četrletno 3 K.

Velikovec, 13. septembra 1919.

Cene inseratom: enostopna petitvrsta ali nje prostor 40 vinarjev. Uradni razglasi po 1 K. Pri naročilu nad 10 objav popust.

Mi po Celovcu ali Celovec po nas?

Celovec ljudem meša glave. Brez Celovca ne moremo biti, tako pravijo. Jaz pa vprašam: Ali Celovec more biti brez nas? Ali je Celovec lažje brez nas, ali smo mi lažje brez Celovca? Kakor sta mesto in dežela navezana drug na drugega, je vendar mesto brez dvoma še bolj navezano na deželo, kakor pa dežela na mesto. Kdo je bil prej: dežela ali mesto? Gotovo dežela. Ljudje so živeli po deželi tudi takrat, ko še ni bilo mest. Mesta so nastala še le pozneje. Dežela več proizvaja, več pridelava kot mesto. Dežela bi za silo mogla obstati tudi brez mesta, mesto brez dežele ne more. Od česa naj mesto živi, komu naj mesto prodaja, če bi dežele ne bilo? Bolj kot dežela po mestu, se mora torej mesto ravnati po deželi. Ali je Celovec že nemški? Še ne, bo šele glasoval. Kdo bo prej glasoval: mi ali Celovec? Mi! Nam se torej pri glasovanju ni treba ozirati na Celovec, mi glasujemo popolnoma svobodno, brez vsakih ozir na mesto — torej bomo gotovo glasovali tako, kakor po vsej pameti spoznamo, da je bolje za nas, to je: za Jugoslavijo! Da, če bi Celovec prej glasoval, to bi bilo kaj drugega. Potem bi pri glasovanju imeli razne pomisleke. A Celovec bo glasoval tri tedne pozneje kot mi. In ko bo videl, da je dežela za Jugoslavijo, kaj mu bo preostajalo drugega, kot da se ravna po deželi, da glasuje za Jugoslavijo, da gre tudi tja, kamor je šla krava. Ne dajmo se motiti in naj se Celovčani zdaj še tako širokoustijo. Ne bodimo šolobarde! Mi imamo prvo besedo, ne Celovčani. Ali se nam bodo Celovčani smejali, če bomo sami lezli pod klop! Torej nič strahu, kako bo glasoval Celovec. Ta strah je puhel, je v sredi votel, okrog kraja pa ga nič ni. Le otroci se bojijo takih strahov. Brez pomišljanja in brez strahu torej glasujmo tako, da bo dobro za nas, za naše otroke in vnuke in vse bodoče rodove: za Jugoslavijo!

Za skledo leče.

Ezav je prodal Jakobu svoje prvo-rojenstvo za skledo leče. Ali ga je malo grizlo to pozneje? Kako se je kesal! Toda bilo je prepozno. Tako bi neka-

teri hoteli zdaj prodati svoj jezik, svoj narod, svojo in svojih otrok in svojih vnukov srečno bodočnost za skledo leče, po naše povedano: za pol kile cukra, za pest kave, za eno krono vžigalic, za to, da bi mogli takoj to in ono prodati v Celovec. Ne bodimo vendar otroci, ne bodimo Ezavi, potrpiamo vendar malo. Vsega je enkrat konec, tudi Celovec ne bo večno zaprt. A za enkrat ne gre drugače. Celovcu je treba pokazati, da ne more živeti brez dežele, da mora iti tja, kamor dežela. Celovčani nam bodo pozneje sami hvaležni, da smo jim pomagali do spoznanja, da jih le v Jugoslaviji čaka srečna bodočnost. Naj bi bili ti meseci še desetkrat trši za nas, vzemimo te neprilike pogumno nase, ne prodajajmo svoje sreče za skledo leče, ne dajmo se begati in plašiti, ne dajmo se od nikogar in ničesar premotiti, da ne bi oddali svojega glasu za Jugoslavijo. Še pozni rodovi bi nas kleli, če bi prodali mi zdaj svojo in in njihovo srečo — kakor nekdanj nespametni Ezav svoje prvorojenstvo — za skledo leče!

Kako lažejo.

Ljudstvo med Rikarjo vasjo in Miklavževim govori, da so se med krajevnimi odbori samo zato napeljale nove telefonske zveze, da bi se moglo našim zavednim ljudem pravočasno naznani, kdaj da se bo naše vojaštvo umaknilo. Govori se tudi, da so celo orožniki pripovedovali, da so že dobili povelje, da se bodo morali umakniti. Če bi se bil res kak orožnik tako daleč spozabil, da bi bil tako nesramno lagal, je dolžnost vsakega poštenega človeka, da ga takoj naznani okrajnemu glavarstvu v Velikovcu. Obširneje bomo poročali v prihodnji številki, za danes le omenjamo, da ostane naše orožništvo tukaj tudi tedaj, če bi se moralo tiste dni, ko se bo vršilo ljudsko glasovanje, naše vojaštvo umakniti. Tukaj ostane tudi vse naše uradništvo in učiteljstvo. Opozarjamo tudi, da se Nemška Avstrija ne sme več vojskovati, ako noče, da jo zadene še hujša kazen. V komisiji, ki bo vodila ljudsko glasovanje, bo pač zastopnik naše vlade, ne pa zastopnik avstrijske vlade.

Gospodarske novice.

V Celovcu je vsega dovolj!

Če so jim pripeljali nekaj sladkorja — kako naj sicer pijejo svojo črno kavo, ko nimajo mleka? — nekaj kave, nekaj vžigalic, da si zažigajo svoj iistov tobak, ali je potem vsega dovolj? Slovenski kmet, če imaš ti mleko doma, ali ni to več vredno kot sladkor in kava? Naši predniki kave niso poznali, pa so bili vendar zdravi in krepki, še bolj kot mi. In tudi to je gotovo, da bodo te mesece v agitacijske namene zalagali Celovčane, kolikor bodo le mogli. Ali bo pa tudi trajno tako? Ali Nemška Avstrija kavo sama prideluje? Ali sama prideluje sladkor? Uvažati ga mora od drugod. A uvažati ga moremo tudi mi, in še lažje kot Nemška Avstrija. Odkod pa naj Celovec dobi drv, če ne od nas? Kakšen siromak je Celovec brez nas! Premoga nimajo. Saj ga jim primanjkuje celo za železnice in tovarne. S čim naj netijo, če ne dobijo naših drv? Kako so odvisni od nas! In kdo ima več žita, moke, sploh poljskih pridelkov, kdo ima več živine: Jugoslavija ali Nem. Avstrija? A česar Nem. Avstrija nima, tudi Celovec ne more imeti, dokler je pod Nemci. Potem pa naj kdo reče: V Celovcu je vsega dovolj!

Proti draginji.

V ministrstvu za prehrano se pridno dela na to, da se odpravi sedanja draginja.

Pogodba s Čeho-slovaško.

Pred nekaj dnevi so dospeli v Belgrad zastopniki Čeho-slovaške, da sklenejo z našo vlado pogodbo o izmeni blaga. Mi bi dali Čehom moke in žita, oni pa nam sladkorja, oglja in raznih strojev.

Dopisi.

Iz Rožne doline. V Rožni dolini živi človek, ki je za časa bojev naše armade z nemškimi boljševiki pomagal nemškemu folksverovcem in izdajal naše vojake. Sicer pa vsa zadeva menda še ni popolnoma preiskana, vendar so ga naše oblasti odstavile in pognale

stradat v Avstrijo. Značilno za nemško hvaležnost pa je, da je celovška vlada izročila tega moža naši državi. Zdaj je mož brez službe in stoji takorekoč na cesti. Prav se mu godi! Ima vsaj časa premišljevat, kakšni bandi je pomagal. Sedaj, ko je Avstrija začela brcati in preganjati naše izdajalce, se bodo marsikomu odprle oči, da ne bo več tako poželjivo škilil čez demarkacijsko črto. Omahljivci (cagavci), pomislite vendar, kaj vas čaka v Nemški Avstriji, kjer imajo prvo besedo boljševidi!

Št. Lipš pri Žoneku. Odkar je odločeno, da bo glasovalo ljudstvo, kam hoče pripadati, se je začelo tudi pri nas prav veliko zanimanje, kako bo odločilo glasovanje. Prav posebno se za to zanimajo tukajšnji hujškači. So to gozdarji graščine Rosenberg in nekaj pohajačev, ki se zbirajo v gostilni Jož. Pörč. Naj ne mislijo ti, da ne vemo, po kaj se zbirajo tam. Prav na tihem, toda vztrajno agitirajo in hujškajo proti naši državi. Neki gospod brez službe skuša, kje bi ujel kakega kalina, da bi glasoval za Nemško Avstrijo. Ta mož, ki je sedaj brez dela, ker ga je vince spravilo ob kruh, bi rad, da bi še mi stradali, kakor smo morali pod staro Avstrijo. Papirnatih kart in rekviriranja smo že siti. Hvala Bogu, da smo v Jugoslaviji, kjer je dosti živeža. Res, prekleto neumni bi morali biti, če bi glasovali za Nemško Avstrijo, kjer bo moralo dva milijona ubogih ljudi skrbeti za štiri milijone lačnih trebušov.

Iz Klosterskih gor. Hvala bogu, pri nas nimamo nemčurjev, zato imamo pa pridno nemčurko, ki se na vse kriplje trudi, da bi nas prepričala, da je v Avstriji veliko boljše kakor pri nas. Pravi tudi, da pridejo Nemci v kratkem času nazaj. Gotovo misli svojega brata, ki je pobegnil v Avstrijo in tam strada kakor star babji zob. Nemčurki se pri nas preveč dobro godi, zato hodi od hiše do hiše in raztresa take laži. Naše pametno ljudstvo ne verjame takih laži, pač pa se ji vsi smeji. Imela je moža, ki je žrtvoval življenje v vojni za staro Avstrijo. Bil je priden in zaveden gospodar.

Dnevne novice.

Notarijat v Velikovcu. G. Avg. Kolšek je bil imenovan notarskim namestnikom za odslovljenega tukajšnjega in posluje v stari pisarni ob navadnih uradnih urah.

Vota vas. Dne 29. avg. smo sprejeli k večnemu počitku na pokopališču pri Sv. Štefanu uzorno gospodinjso Ano Kralj pd. Štrucipjo. Rajnica je bila stara še le 40 let in je zapustila 5 nedorastlih otrok. Njenemu možu, ki je zaveden Slovenec, naše najglobokejšje sožalje!

Velikovec. Na tukajšnji državni kmetijski šoli se otvori zimski tečaj, ki bo trajal od 5. novembra t. l. do 30. aprila 1920. Program priobčimo v prihodnji številki.

Pliberk. Tu je otvoril trgovino zavedni Slovenec g. P. Končar. Občinstvu podjetje kar najtopleje priporočamo.

Vončja vas. Dne 1. t. m. je umrl tukaj Filip Srčen, 73 let star. Peljal

je težek voz iz skednja. Padel je pod voz. Kolesa so mu šla čez obe nogi in hrbet.

Maif Št. Vid. Našega posestnika Hubelnika, pd. Neuhoferja je zadel hud udarec. 2. t. m. so mu umrli na griži žena in dva sinova, Franc in Miha. Pokopani so bili 3. t. m. v skupnem grobu. Vrlemu možu naše sožalje. — Pretekli teden je umrl na griži občespoštovani posestnik Siraus pd. Vrtjanc. Naj počiva v miru.

Politične novice.

Za Jugoslavijo.

Mirovna konferenca je določila, da dobi Madžarska Baja z okolico. Ko je ljudstvo to zvedelo, je bilo strašno razburjeno. Takoj so izvolili več uglednih mož, ki so šli v Belgrad prosit, naj naša vlada napne vse sile, da pride tudi Baja z okolico pod Jugoslavijo.

Nemška Avstrija podpiše.

Dunajska narodna skupščina je s 97 glasovi proti 23 glasovom sklenila, naj se podpiše mirovna pogodba. Državni kancler dr. Renner je že 7. t. m. odpotoval na Francosko, da podpiše mirovno pogodbo.

Mirovna pogodba z Nemško Avstrijo je bila podpisana v sredo 10. t. m. ob 11. uri dopoldne.

Nemci v Radgoni nočejo biti pod Nemško Avstrijo.

Predsedništvo deželne vlade za Slovenijo je dobilo dne 4. t. m. nastopno brzojavko: „Danes v Radgoni zbrani nemški trgovci, obrtniki in gostilničarji protestirajo proti priklopitvi k Nemški Avstriji. Radgona je gospodarsko navezana na Jugoslavijo in bo uničena, ako se odcepi od tega ozemlja. Laž priseljenih uradnikov je, ako trdijo, da hoče Radgona spadati k Nemški Avstriji. Res pa je, da hočemo živeti s Slovenci v miru in edinosti. Prosimo, da se ta naša prošnja pošlje v Pariz in da nas obranijo gladu in revščine. Odbor radgonskih trgovcev.“

Shodi in veselice.

Sv. Križ nad Dravogradom. Dne 28. t. m. se vrši tu velik ljudski shod za dolnji del Korotana. Sv. Križ leži na štajersko-koroški meji, in sicer 526 m nad morjem. Od tu je krasen razgled po Mežiški, Mislinjski, Dravski in Labudski dolini. Vzpored naznanimo pozneje.

Škocijan. Dne 29. avgusta se je vršil tu ljudski shod. Zbralo se je nad 1000 ljudi. Govorili so gg. župnik Poljanec, dr. Hočevar, nadpoštar Ravnikar ter inžener Tavčar. Zbovalci so govornikom prav živahno pritrjevali.

Pokrče. Dne 14. t. m. priredijo tu ob pol tretji uri popoldne igro.

Hodiše. (Shod in igra.) Dne 14. t. m. bo v Šmiklavžu shod ob pol 11. uri. Ob 15. uri bo pri „Bachlwirtu“ igra z govori in prosto zabavo.

Poziv.

Ubožnim Koroškim dijakom, ki nameravajo v prihodnjem šolskem letu študirati izven Koroške, je naša vlada obljubila denarno pomoč. Zato naj se ubožni dijaki zglase pri visokošolcu g. Sušniku v Pliberku.

3 ali 4 dijake

sprejme na stanovanje in hrano Marija Šriberčnik, Cerkvena ulica 42.

Iščem dobro ohranjen ali nov lahek, pokrit koleselj. Na ogled se naj pripelje v Velikovec.

Peter Škofič,

državni živinozdravnik v Velikovcu.

S 15. oktobrom t. l. se da v najem gostilna in mesarija v „Narodnem domu“ v Velikovcu.

Prošnje naj se vložijo do 20. septembra na „Hranilnico in posojilnico v Velikovcu“, ki daje potrebna pojasnila.

Advokat dr. Ferdo Müller

naznanja, da je otvoril svojo pisarno v Mariboru — Tegethofova ulica, da pa ima vsak teden najmanj enkrat opraviti v Pliberku. Kdaj, sporoča na vprašanja.

Prodajo in nakup posestev posreduje odvetniška pisarna v Velikovcu. Fran Kandare.

Prodajo se poceni tri dobre jahalne in vprežne kobile,

angloarabske in anglonormanske pasne, visoke 162, 163 in 176 cm, stare po 6, 7 in 8 let in dvoje žrebet

iste pasme, starih po 2½ in 3 mesece. Dve kobilici sta breji s čistokrvnimi žrebci.

Vpraša se do 15. t. m. pri

Lovrencu Woshtar grad Töllerberg pri Velikovcu.

Naznanilo otvoritve trgovine!

Slavnemu občinstvu vljudno naznanjam, da sem otvoril v Pliberku, nasproti davčnemu uradu in sodišču (stara šola)

trgovino

s špecerijskim, galanterijskim in manufakturnim blagom. V zalogi bom imel tudi cement in opeko. Prodajal bom le prvovrstno blago in kolikor mogoče po nizkih cenah. Kupujem različne deželne pridelke. Za obilen obisk se priporoča

P. Končar.